

ukazuje, jak vypadala a jak byla navštívena národopisná výstava v Orlové r. 1894. Na velikou průmyslovou, živnostenskou, kulturní a hospodářskou výstavu Těšínska a Ostravska v Orlové r. 1926 upomíná 297 fotografií z této výstavy.

Oddělení hornicko-geologické

v III. síni obsahuje přes 1000 nerostů, hornin, zkamenělin a důlních otisků z různých sachet. Má ohromnou cenu a podává poučení o geologickém složení uhelného revíru ostravsko-karvinského. V téže síni najdeme mapu revíru, plakety významného horního řádu a ředitele závodu E. Hoffmanského (1831—1898) s životopisem, dva modely rubání uhlí na jámě Zofii a model důlního skladiště traskavin, hornické nářadí a lampy, vrtací stroj, dýchací přístroje, hornický prapor a sbírky pracovních knížek. — Posledě jsou tu ještě přírodovědecké sbírky (vycpávků ptáků a zvířat, brouci a motýli).

Oddělení školské

obsahuje množství listin, týkajících se orlovského školství, školní prapor, zápisy o konferencích, statistiky, vysvědčení atd., katalogy, učebnice a příručky, zlaté knihy («Ehrenbuch»), školní kroniky, razítka správ škol, fotografie škol a učitelů, spisy učitelů a práce žáků a pod.

Oddělení církevní

obsahuje listiny, pocházející z agendy farních úřadů, těšínského vikariátu a pastýřské listy vratislavského biskupa. Součástí církevního oddělení tvoří dva cenosti z oddělení výtvarných umění, zvláště pak dřevěné sousoší (jehož stáří se odhaduje na 600 let) a rovněž stará dřevěná křtitelnice ze starého kostela orlovského, dále bývalé kostelní obrazy a sochy svatých, obrazy a fotografie starých kostelů (zvláště dřevěných) z Těšínska a pod.

Oddělení rukopisné

dopisy a rukopisy význačné osobnosti doby starší novější. Z hásníků a spisovatelů jsou zastoupeni Fr. L., Celakovský, K. J. Erben, cestovatel Holub, Ivan Klepceř, S. Podlipný, F. Pořílášek, Sokol-Tůma, K. Světlá, P. Bezruč, V. Dyk, A. Chamrad, V. K. Jeřábek, A. Jiříšek, E. Kalus, E. Krásnohorský, J. S. Machar, historikové V. Brandl, V. Prasek, A. V. Šembera, univ. prof. Engliš, A. Kapraun, svyvlčanský J. M. Jaroněk, M. Svabinský, z jiných kruhů G. Habrman, Fed. Preis, gen. Šnejdárek. Ze známých památek na památkách na zakladatele musea insp. A. Kivanu. Jsou to různé osobní dokumenty, rukopisy, fotografie, korespondence, tableau abstraktní přiborůského učitelského ústavu r. 1894, čestná občanství národního obedi pod.

Příruční knihovna

Je umístěna v kanceláři a má 550 inventurních čísel. Upozorníme alespoň na některé knihy, které nenajdeme ve veřejných knihovnách. Z velkých děl jsou to: Album reprezentantů všech oborů veřejného života československého, Vělavák, Luhačovské zálezi (nejsvětější naše národopisná publikace), E. H. Ořovský, O způsobech dobývání kamenného uhlí, Augusta, Rukověť sběratele. Král, Heraldika, Linhart, Kniha o Mistku, Šusta, Stratigrafie ostravsko-karvinské kamenohorné oblasti, vědecké časopisy: Časopis Matice moravské, Časopis Musea král. čes., Časopis pro dějiny venkova, Časopis vlasteneckého mu. spolku v Olomouci, Národopisný věstník československý, Sborník Historického kroužku, Selský archiv, Věstník Matice opavské, programy gymnasií olšovského, opavského a misteckého, Revue mor.-slezská, zprávy a ročenky různých československých museí, naučná literatura se vztahem ke Slezsku (Adamus, Kapras, Prasek, Sláma, Zukal, Vlastivědný sborník slezský, Vochala, Mikoláš, Pelc, Vyhídal) a monografie o těšínských obcích (Karkoška: Petřvald, Lankoči: Senov, Mikoláš: Raškovice, Sobek: Šumbar, Šíp: Karviná, Pohledka: Vrboce a j. menší). Sbírky jsou řádně zinventovány a čítají dnes na 8000 kusů.

Podpořte tedy snahy »Slezské musejní společnosti« tím, že

1. navštívit její muzea v Orlově a v Jablunkově,
2. stanete se členy »Slezské muzejní společnosti« s příspěvkem Kč 10.— ročně. Za to máte volný přístup do všech přednášek a výstav společnosti pořádaných a každoročně dostanete tištěnou ilustrovanou zprávu o činnosti s články, pojednávajícími o minulosti a pamětihodnostech Těšínska,
3. budete doporučováni svým známým, aby se přihlásili za členy, navštívili jmenovaná muzea, zúčastníte se všech podniků, společnosti pořádaných, a budete vždy pamatováni na obohacení sbírek muzeí, jakož i peněžitými dary přispějete k plnění dalších úkolů, jež si »Slezská muzejní společnost« vytklá.

V Orlové v květnu 1933.

Kuratorium „Slezské musejní společnosti“

Čtyřstránkový leták z roku 1933 prezentuje fotografii muzejní budovy, zprávu o poslání a počátech orlovského muzea, informace pro návštěvníky, výčet exponátů rozdělených na archiv, oddělení starožitných knih, obrozenecké tisky, numizmatickou sbírku, vojenské a legionářské oddělení, národopisné sbírky, oddělení podomácké výroby a zemědělství, uměleckou lidovou tvorbu, výtvarné umění, grafickou a fotografickou sbírku, hornicko-geologické oddělení, školské oddělení, církevní oddělení, rukopisné oddělení a příruční knihovnu.

Fotografie zachycuje pouze část vystavených bohatých sbírek orlovského muzea v měšťánské škole v době konání orlovské výstavy v roce 1926.

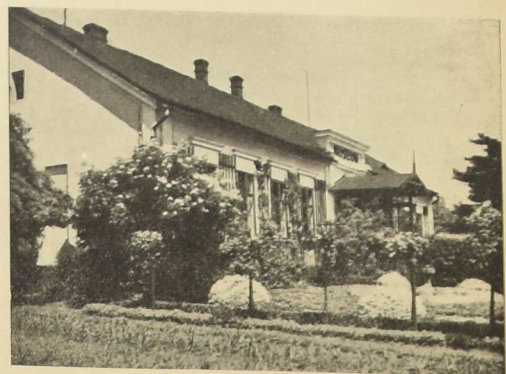

Skupinová fotografie slezské svatby a národopisná část expozice u příležitosti výstavy v Orlové roku 1894.

Orlovská výstava v roce 1926.

Navštivte
museum
vOrlové!

Potřeba musea, spravovaného v duchu českém, byla na Těšínsku pocítována již před válkou. Po národopisné výstavce v Orlově, uspořádané hlavně zásluhou učitele Vluka r. 1894, volá známý historik Vincenc Prasek po zřízení českého musea a jako nejvhodnější místo pro to označuje Orlově. Božehel, že mnoho let ještě uplynulo, než byl položen základ k zřízení krajského musea v Orlově. Teprve r. 1910 na popud ředitele tehdy založené české měšťanské školy p. Antonína Klavani, jenž již v Příboře, odkud přišel do Orlově, zabýval se studiem minulosti Příbořska, zřízeno bylo pčl orlovského odboru Maticе osvety lidové krajského musea a umístěno v kabinetě novostavby měšťanské školy v Orlově. Výstavkami, pořádanými r. 1911 a zvláště r. 1912 v Orlově, dále přednáškami p. řed. Klavani na okresní učitelské konferenci v Fryštátě r. 1910, byl vzbuzen zájem o sbírání památek z kraje a ukládání jich v museu v Orlově. Na podzim r. 1912 schválila zemská vláda slezská v Opavě stanovu »Slezské musejní společnosti« v Orlově a v r. 1913 dochází k ustavení samostatné společnosti, která svým kuratorem pečuje o činnost, jejímž účelem — podle stanov — je napomáhati vědeckému probádání přirozených poměrů země a vnitřního i zevního života všech tří kmenů v zemi, jakož i vědeckému, literárnímu a uměleckému vzdělání ve Slezsku. Prostředky, jichž k dosažení tohoto účelu může společnost použiti, jsou: 1. pořádání členských schůzí, 2. pořádání poučných přednášek a odborných vyhlázek, 3. vykopávání starožitností, ohledávání památných míst a budov, prohlédávání archivů, vypisování listin a důležitých rukopisů, jakož i studie místopisné a národopisné vůbec, 4. kupování všelikých památek lidových, archeologických, numismatických, uměleckých, historických, archivních a podobných, jakož i přijímání všech darů takových i jiných k účelu vytknutému sloužících, 5. zřizování knihovny musejní, sbírky přírodních, národopisné, průmyslové, umělecké, obrazové a j., 6. pořádání výstav všemu obecenstvu přístupných, a 7. věsti správu musea v Orlově a jinde.

Tohoto účelu snažila se Slezská muzejní společnost za dobu 20 let dosáhnout všemi téměř vyjmenovanými prostředky. Sbírala památky pro museum v Orlové a později i pro museum v Jablunkově, jež bylo založeno r. 1922, budila zájem o své snahy schůzemi, výstavami, přednáškami, články a zprávami v novinách, vydáváním svého věstníku, t. zv. Vlastivědné přílohy «Obrazy Slezska», jehož vyšlo dosud 24 čísel, každoročním vydáváním tiskutých ilustrovaných zpráv o činnosti a pod. Museum v Orlové získalo v zrušené závodní škole svou vlastní budovu, již má v nájmu již od r. 1928. Tam jsou vystaveny sbírky v účelné zhotovených skříních a vitrinách ve třech sádkách, bývalých to učeben, a mimo to má museum k dispozici kancelář a malé skladiště.

Správce musea v Orlové bydlí v budově musea. Na pouhě zavazování u vchodu v době od 9.—12. a 14.—17. hod. možno si každodenně sbírky musea prohlédnouti. Vstupné činí pro dospělé Kč 1.—, pro žáky a studující 50 hal. Při hromadných návštěvách škol na každých 10 žáků má jeden vstup volný.